

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 listopada 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił ubezpieczonemu J. R. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji Zakład wskazał, iż Komisja lekarska orzeczeniem z dnia 19.11 2020 roku stwierdziła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy, wobec czego nie spełnia określonych w ustawie z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przesłanek do dalszej wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy.

(decyzja – k. 13 akt ZUS)

W odwołaniu z dnia 5 grudnia 2019 roku ubezpieczony nie zgodził się z decyzją. Wniósł o zmianę decyzji i przyznanie prawa do renty.

(odwołanie - k. 3)

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 18).

W piśmie z dnia 31.03.2021 r pełnomocnik wnioskodawcy z urzędu wniósł o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, oświadczając, że koszty te nie zostały pokryte w całości ani w części.

(pismo – k. 45)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. R. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Ubezpieczony ma wykształcenie zasadnicze zawodowe, jest monterem technicznych urządzeń w górnictwie. Ostatnio był zatrudniony jako aparatowy.

(okoliczności bezsporne)

Orzeczeniem z dnia 26.10. 2020 roku, lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

(orzeczenie lekarza orzecznika - k. 10 akt ZUS).

Orzeczeniem z dnia 19.11. 2020 roku komisja lekarska ZUS ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

(orzeczenie komisji lekarskiej - k.12 akt ZUS)

U ubezpieczonego rozpoznano przebyty udar niedokrwienny mózgu(8.03.2020), padaczkę, ZZA w wywiadzie. Nie stwierdza się niezdolności do pracy zarobkowej.

W czasie badania wnioskodawca jest przytomny, z pełnym kontaktem słownym, bez zaburzeń mowy, zorientowany w miejscu i czasie, bez zaburzeń pamięci. Nie stwierdza się objawów oponowych, w zakresie nerwów czaszkowych bez uchwytnych patologii. , kończyny górne – ruchy czynne i bierne w pełnym zakresie , występuje drżenie rąk nasilające się w czasie badania, kończyny dolne – ruchy czynne i bierne w pełnym zakresie, występuje drżenie kończyn dolnych. , nieobecne objawy rozciągowe, nie występuje ataksja, jedynie niewielka dysmetria przy próbie palec nos,

chód z utykaniem na prawą kończynę dolną (stopa obrzęknięta i zasiniała – dwa dni przez badaniem uraz, nie zgłosił się do lekarza, ma zamiar to zrobić).

Nie przyjmuje leków na padaczkę. W badaniu neurologicznym, poza drżeniem całego ciała i obrzękiem oraz zasinieniem nie stwierdza się objawów uszkodzenia układu nerwowego. Nie stwierdza się długotrwałej niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej.

Z powodu padaczki istnieją przeciwwskazania stanowiskowe, które w momencie podjęcia pracy zostaną uwzględnione przez lekarza profilaktyka. Na rynku pracy wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną, ale zdolną do wykonywania pracy.

Wnioskodawca posiada realną możliwość zarobkowania i świadczenia pracy pozwalającej na samodzielne utrzymanie się po uwzględnieniu przeciwwskazań wynikających z jego stanu zdrowia i zdiagnozowanych schorzeń. Posiada poziom kwalifikacji, a poziom kwalifikacji to coś więcej niż ostatnio zajmowane stanowisko. Podjęcie pracy przez wnioskodawcę po uwzględnieniu przeciwwskazań wynikających z padaczki i przebytego udaru mózgu miałyby bardzo doły wpływ na zdrowie odwołującego się. Wnioskodawca nie musi przekwalifikować się, ponieważ zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji ma możliwość wykonywania pracy na różnych stanowiskach. Sam fakt istnienia chorób nie jest równoznaczny z niezdolnością do wykonywania pracy zarobkowej. Wymaga leczenia farmakologicznego padaczki i powstrzymywania się od picia alkoholu.

(pisemna opinia biegłego sądowego neurologa – k. 33 – 36, opinia pisemna uzupełniająca – k. 66)

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o załączone do akt sprawy akta rentowe ubezpieczonego, jego dokumentację medyczną oraz wydaną w sprawie opinie biegłego neurologa –podstawową i uzupełniającą. Wnioskodawca zgłosił zastrzeżenia do opinii biegłego, która została uzupełniona.

Biegły zapoznał się z przedłożoną w toku postępowania dokumentacją lekarską z przebiegu leczenia ubezpieczonego i na podstawie tej dokumentacji oraz badania bezpośredniego, ocenił i opisał stan jego zdrowia. Opinie biegłych są jasne i obiektywne, opisują stan zdrowia ubezpieczonego w zakresie wynikającym z tezy dowodowej oraz sporządzone zostały zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot.

Biegły wskazał na rozpoznane dolegliwości i ich wpływ na niezdolność do pracy wnioskodawcy. Nie stwierdził upośledzenia funkcji organizmu w stopniu uzasadniającym uznanie wnioskodawcy za częściowo lub całkowicie niezdolnego do pracy, odnosząc się jednocześnie do kwalifikacji zawodowych wnioskodawcy oraz ewentualnych przeciwwskazań do wykonywania pracy.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał zatem w pełni wartość dowodową wszystkich opinii biegłego oraz podzielił, jako przekonujące, wnioski wypływające z ich treści. W ocenie Sądu złożone do sprawy opinie nie zawierają istotnych braków, biegły w sposób dostatecznie wyczerpujący określił jednostki chorobowe, które występują u ubezpieczonego i ocenił ich znaczenie dla jego zdolności do pracy, odnosząc swoją ocenę do kwalifikacji zawodowych skarżącego. Według tych opinii stwierdzone u ubezpieczonego zmiany chorobowe, nie powodują chociażby częściowej jego niezdolności do wykonywania pracy. Wynikające z opinii wnioski są logiczne i prawidłowo uzasadnione.

Po uzupełnieniu opinii wnioskodawca nie zgłaszał dalszych zarzutów pod adresem opinii biegłego neurologa. Wskazywał jedynie na konieczność dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu medycyny pracy, powołując się na dokumentację medyczną, z której miało wynikać niedopuszczenie do pracy. W ocenie Sądu brak było podstaw do powołania dowodu z kolejnego biegłego i wniosek ten podlegał pominięciu, jako zmierzający do przedłużenia postępowania.

Fakt, że wydana w sprawie opinia biegłych nie ma treści, odpowiadającej skarżącemu, nie może mieć w tym wypadku znaczenia. Odmienne stanowisko oznaczałoby bowiem przyjęcie, że należy przeprowadzić dowód z wszelkich

możliwych biegłych, by się upewnić, czy niektórzy z nich nie byłiby takiego zdania, jak strona. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem SN potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. Niezadowolenie strony z opinii biegłego nie uzasadnia powołania innego biegłego (wyrok SN z dnia 5 czerwca 2002 roku I CR 562/74 LEX nr 7607; wyrok SN z dnia 4 sierpnia 1999 roku I PKN 20/99 OSNP 2000/22/807). W ocenie Sądu złożone opinie biegłego, są w pełni fachowe, odpowiadają zakreślonej tezie dowodowej i nie zawierają żadnych braków. Wobec powyższego brak było podstaw do kontynuowania postępowania dowodowego. Z tych samych względów Sąd pominął wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych laryngologa i okulisty, albowiem wnioskodawca nie leczył się w przeszłości u tych specjalistów i nie przedstawił w tym zakresie żadnej dokumentacji, z której wynikałby dolegliwości okulistyczne czy laryngologiczne. Ewentualna nowa dokumentacja medyczna, powstała po dniu wydania decyzji, może stanowić podstawę do złożenia nowego wniosku o rentę.

Wnioskodawca reprezentowany przez pełnomocnika nie zgłosił zastrzeżeń w trybie art. 162 kpc w związku z pominięciem wniosków dowodowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie ubezpieczonego nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

Stosownie do art.57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku (Dz.U.2021.291 t.j.) o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełni łącznie następujące warunki:

- a) jest niezdolny do pracy całkowicie lub częściowo,
- b) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy
- c) niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w pkt 3 art. 57

ww. ustawy, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była okoliczność, czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy.

Zgodnie z treścią przepisu art. 12 przywołanej już ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Niezdolność do pracy orzeka się na okres nie dłuższy niż 5 lat, natomiast jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem 5. lat, niezdolność do pracy orzeka się na okres dłuższy niż lat 5 (art. 13 ust. 2 i 3 ustawy).

Podnieść należy, że poziom posiadanych kwalifikacji, wyznacza zakres pracy, do której można odnosić ocenę zdolności do pracy w rozumieniu art. 12 i 13 ustawy. Inaczej mówiąc, ochrona ubezpieczeniowa służy temu kto utracił zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, choćby w stopniu częściowej niezdolności do pracy. Należy zatem przy ocenie częściowej niezdolności do pracy, odnosić się do poziomu posiadanych kwalifikacji, przy czym w każdym przypadku należy zważyć posiadane wykształcenie oraz charakter dotychczasowego zatrudnienia ubezpieczonego i okres tego zatrudnienia. Nie sposób bowiem dokonać oceny posiadanych kwalifikacji, odnosząc się w sposób alternatywny z jednej strony do posiadanego wykształcenia, a z drugiej, do zatrudnienia wykonywanego przez ubezpieczonego. Aktualny jest również pogląd o konieczności ujmowania łącznie aspektu medycznego i ekonomicznego niezdolności do pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 10.06.1999 r., 11 UKN 675/98, OSNAPiUS 2000 nr 16, poz. 624).

W ocenie Sądu ustalenia dokonane w toku postępowania nie uzasadniają zmiany zaskarżonej decyzji i nie stanowią podstawy do przyznania ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało bowiem, że ubezpieczony nie jest osobą niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ww. ustawy. Wynika to w sposób jednoznaczny z treści opinii biegłego o specjalizacji lekarskiej odpowiadającej charakterowi schorzeń występujących u wnioskodawcy. Ubezpieczony może wykonywać pracę zgodną z posiadanymi kwalifikacjami.

Z ustaleń wynika, że u ubezpieczonego rozpoznano przebyty udar niedokrwienny mózgu(8.03.2020), padaczkę, ZZA w wywiadzie. Nie stwierdza się niezdolności do pracy zarobkowej. W czasie badania wnioskodawca jest przytomny, z pełnym kontaktem słownym, bez zaburzeń mowy, zorientowany w miejscu i czasie, bez zaburzeń pamięci. Nie stwierdza się objawów oponowych, w zakresie nerwów czaszkowych bez uchwytnych patologii, kończyny górne – ruchy czynne i bierne w pełnym zakresie, występuje drżenie rąk nasilające się w czasie badania, kończyny dolne – ruchy czynne i bierne w pełnym zakresie, występuje drżenie kończyn dolnych, nieobecne objawy rozciągowe, nie występuje ataksja, jedynie niewielka dysmetria przy próbie palec nos, chód z utykaniem na prawą kończynę dolną (stopa obrzęknięta i zasiniała – dwa dni przed badaniem uraz, nie zgłosił się do lekarza, ma zamiar to zrobić).

Nie przyjmuje leków na padaczkę. W badaniu neurologicznym, poza drżeniem całego ciała i obrzękiem oraz zasinieniem nie stwierdza się objawów uszkodzenia układu nerwowego. Nie stwierdza się długotrwałej niezdolności do wykonywania pracy zarobkowej.

Z powodu padaczki istnieją przeciwwskazania stanowiskowe, które w momencie podjęcia pracy zostaną uwzględnione przez lekarza profilaktyka. Na rynku pracy wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną, ale zdolną do wykonywania pracy.

Wnioskodawca posiada realną możliwość zarobkowania i świadczenia pracy pozwalającej na samodzielne utrzymanie się po uwzględnieniu przeciwwskazań wynikających z jego stanu zdrowia i zdiagnozowanych schorzeń. Posiada poziom kwalifikacji, a poziom kwalifikacji to coś więcej niż ostatnio zajmowane stanowisko. Podjęcie pracy przez wnioskodawcę po uwzględnieniu przeciwwskazań wynikających z padaczki i przebytego udaru mózgu miałyby bardzo doły wpływ na zdrowie odwołującego się. Wnioskodawca nie musi przekwalifikować się, ponieważ zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji ma możliwość wykonywania pracy na różnych stanowiskach. Sam fakt istnienia chorób nie jest równoznaczny z niezdolnością do wykonywania pracy zarobkowej. Wymaga leczenia farmakologicznego padaczki i powstrzymywania się od picia alkoholu.

W konsekwencji, wobec stwierdzenia, iż ubezpieczony nie spełnia ww. koniecznej przesłanki warunkującej, w myśl przepisu art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przyznanie uprawnienia do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy, zaskarżoną decyzję organu rentowego uznać należy za prawidłową.

Na marginesie Sąd Okręgowy wskazuje, że w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, dotyczącej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, nie chodzi o skutki jakie mogą powstać ubezpieczonego w przyszłości z uwagi na istniejące schorzenia, ale o stan jego zdrowia z chwili wydania decyzji przez organ rentowy. Sąd w niniejszym postępowaniu nie ocenia ryzyka wystąpienia określonych zaburzeń organizmu ubezpieczonego w przyszłości. Z opinii wydanych w sprawie przez biegłego wynika bezspornie, że wszystkie zdiagnozowane u ubezpieczonego schorzenia w stadium zawansowania na dzień wydania decyzji nie stanowią przeszkody do wykonywania przez ubezpieczonego pracy zgodnie z posiadanymi przez niego kwalifikacjami. Wobec treści wyżej wskazanych opinii biegłego Sąd nie znalazł okoliczności uzasadniających zmianę zaskarżonej decyzji ZUS i przyznanie wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W przypadku nasilenia się zaburzeń organizmu ubezpieczonego ma on prawo złożenia ponownego wniosku o rentę.

Podkreślić należy, iż złe samopoczucie wnioskodawcy i jego i subiektywne odczucia dotyczące stanu zdrowia nie mogą stanowić podstawy do orzeczenia o jego niezdolności do pracy. W wyroku z dnia 20.05.2013 roku SN w

sprawie o sygn.. akt I UK 650/12 (Lex 1341963) wskazał, iż podstawą do przyznania świadczenia jest przygotowana przez biegłych ocena stanu zdrowia osoby ubiegającej się o nie. Nie są brane pod uwagę subiektywne odczucia zainteresowanego. Pogląd ten w pełni podziela Sąd orzekający. W tym miejscu należy również zwrócić uwagę, iż stan zdrowia wnioskodawcy niewątpliwie uzasadnia konieczność leczenia czy okresowej kontroli lekarskiej. Niezdolności do pracy pojawiające się okresowo np. w wyniku wystąpienia zaostrzenia dolegliwości uzasadniają podjęcie leczenia, ale wnioskodawca może to czynić w ramach udzielanych zwolnień lekarskich. Samo tylko istnienie schorzeń powodujących konieczność pozostawania w stałym leczeniu nie stanowi samodzielnej przyczyny uznania częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy, chociaż w pewnych okresach wymaga czasowych zwolnień lekarskich. Upośledzenie organizmu nie jest wystarczającą przesłanką przyznania renty, w sytuacji, gdy mimo tego upośledzenia możliwe jest podjęcie dotychczasowej pracy i systematyczne leczenie schorzenia. (vide wyrok SA w Krakowie z dnia 5.03.2013 roku w sprawie III AUa 1208/12 Lex 1294800, postanowienie SN z dnia 11.06.2013 r w sprawie II UK 65/13 Lex nr 1363198).

Nadto brak możliwości wykonywania pracy dotychczasowej nie jest przy tym wystarczający do stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy w sytuacji, gdy jest możliwe podjęcie innej pracy w swoim zawodzie, bez przekwalifikowania lub przy pozytywnym rokowaniu co do możliwości przekwalifikowania zawodowego. Inaczej mówiąc, niezdolność do wykonywania pracy dotychczasowej jest warunkiem koniecznym ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ale nie jest warunkiem wystarczającym, jeżeli wiek, poziom wykształcenia i predyspozycje psychofizyczne usprawiedliwiają rokowanie, że mimo upośledzenia organizmu możliwe jest podjęcie innej pracy w tym samym zawodzie albo po przekwalifikowaniu zawodowym./tak Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2016 r. III UK 195/15).

Mając powyższe na uwadze Sąd, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie uznając je za niezasadne.

O kosztach pełnomocnika z urzędu Sąd orzekł na podstawie § 4 , § 15 ust. 2 rozporządzenia MS z dnia 3.10.2016 r w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu./Dz. U. 2016 poz. 1715/